

ВИКОРИСТАННЯ НАОЧНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ, ОСНОВ ЗДОРОВ'Я ТА ПРИРОДОЗНАВСТВА

Орликовська Олена Андріївна

студентка

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Максименко Юлія Вікторівна

кандидат біологічних наук, доцент

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Сучасному педагогу надзвичайно важливо правильно організувати навчальний процес та сформувати власний стиль викладання. Так, існують різноманітні методи та методики навчання. Наочні, наприклад, мають на меті формування певних знань чи уявлень у процесі спостереження, вивчення та поглинання інформації [1]. Дана методика характеризується використанням спеціальних наочних засобів, які використовуються для полегшення та внесення різноманітності у навчальний процес.

На сьогоднішній день педагогам необхідно оволодівати інноваційними методами та методиками навчання. Говорячи про методи, класифікувати їх можливо за різними критеріями [2]. Так, залежно від джерела подачі та сприйняття інформації їх можна розділити на словесні, наочні та практичні. В свою чергу, за характером пізнавальної діяльності вони поділяються на репродуктивний, дослідницький, проблемного викладу, частково-пошуковий, пояснювально-ілюстративний. Розділяючи методи навчання за системним підходом, можна виокремити такі, як, наприклад, стимулювання та мотивації учнів, контролю і самоконтролю, інтегровані.

Наочні методи навчання користуються великою популярністю на уроках природничих наук. До них можна віднести: демонстрацію, ілюстрацію, спостереження [3]. Так, наприклад, ілюстрація дозволяє дослідити предмети чи процеси за допомогою відповідних зображень (схеми, таблиці, світлини, графіки, малюнки). Демонстрація включає в себе показ предметів, приладів та процесів.

Такі засоби закріплюють зорові образи словесної інформації в учнів, створюють правильні уявлення про предмети та явища навколишнього середовища. Так, наприклад, для сприйняття тих явищ природи, які потребують спостереження, вчитель може використати такі графічні інструменти: малюнки, схеми, таблиці, дидактичні картки. Ілюстрації здатні закріпити зорові образи словесної інформації.

Під час проведення заняття даним методом провідну роль відіграють навчальні засоби [4]. Саме досліді, живі об'єкти, ілюстрації та дидактичний матеріал слугують основним джерелом знань для учнів. Основна мета

застосування такого методу – розвиток та стимулювання пізнавальних інтересів в учнях.

У процесі використання таких методів учні отримують знання, спостерігаючи за демонстрацією учителем предметів, речовин, процесів, явищ та засобів [5]. Школярі, включаючись у процес сприйняття, осмислюють, порівнюють, аналізують, систематизують та узагальнюють отриману інформацію.

Наочними можна назвати ті методи, які мають на меті використання наочних дидактичних матеріалів. Серед них виокремити можна два типи: ілюстрації та демонстрацію. Використовуючи метод ілюстрації, на занятті вчитель пояснює матеріал за допомогою тематичних схем, таблиць, плакатів, малюнків. Користуючись другим методом, педагог на занятті показує тематичні фільми, демонструє досліди тощо.

Список літератури

1. Кондратюк В.Л., Волос М.М., Бабин І.І. Основні тенденції розвитку систем освіти та освітніх технологій у світовій педагогічній практиці *Відкритий урок*. 2002. №5-6. С. 6.
2. Крамаренко С.Г. Інтерактивні техніки навчання як засіб розвитку творчого потенціалу учнів *Відкритий урок*. 2002. №5/6. С. 7-11.
3. Мельник В. В. Інтерація в освітньому процесі : технологія організації Управління школою. 2006. № 13. С. 15–34.
4. Нісімчук А.С., Падалка О.С., Шпак О.Т. Сучасні педагогічні технології. К, 2000. 368 с.
5. Яремійчук М.Л. Біологічна казка як засіб пізнання і творчості *Біологія. Шкільний світ*. 2009. № 7.С. 1-5.